

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

Factors Affecting the Effectiveness of Guidance Operations in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Sakon Nakhon

นุชลี จันทรงยี¹ ดร.เยาวลักษณ์ สุตะโคตร² ดร.บดินทร์ นารถโกษา³

Supicha Khitkha¹ Dr.Yaowalak Sutacort² Dr.Bodin Nardkosa³

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบและหาแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร ครูแนะแนวและครูผู้สอนในโรงเรียน ปีการศึกษา 2565 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 336 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 45 คน ครูแนะแนว จำนวน 45 คน และครูผู้สอน จำนวน 246 คน จาก 45 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของ Krejcie and Morgan และเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยเลือกโรงเรียนทุกโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานในโรงเรียนมีความเชื่อมั่น เท่ากับ .970 และประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .984 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ แต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผล ประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Sakon Nakhon Rajabhat University

²อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

²Course teacher in Master of Education Program And Doctor of Philosophy Program in Educational Administration Program Sakon Nakhon Rajabhat University

³ข้าราชการบำนาญ

³Pensioner

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: นุชลี จันทรงยี, nutchalee234@gmail.com

รับเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2566 แก้ไข 21 เมษายน 2566 ตอรับ 23 เมษายน 2566

4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนวและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน กับประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน พบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r_{xy}=.368$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการจูงใจ และ ด้านวัฒนธรรมองค์กร โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 15.60 และมีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.238

7. การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน จำนวน 2 ด้าน

ABSTRACT

This research aimed to examine, compare, and establish guidelines for developing factors affecting the effectiveness of guidance operations in schools under the Secondary Education Service Area Office Sakon Nakhon according to the opinions of administrators, guidance teachers, and teachers. The sample group consisted of 45 administrators, 45 guidance teachers, and 246 teachers, yielding a total of 336 participants from 45 schools under the Secondary Education Service Area Office Sakon Nakhon in the 2022 academic year. The sample size was determined using the table of Krejcie and Morgan, and the participants were selected using stratified random sampling with all schools serving as random units. The instrument for data collection was a set of 5-point scale questionnaires on factors affecting school guidance operations with the reliability of .970 and the effectiveness of school guidance operations with the reliability of .984. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, One-Way ANOVA, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The research results revealed that:

1. The factors affecting school guidance operations were overall at a high level.
2. The effectiveness of school guidance operations was overall at a high level.
3. The overall factors affecting school guidance operations, classified by participants' position and school sizes showed differences at the .01 level of significance.
4. The overall effectiveness of school guidance operations, as perceived by participants from different positions and overall school sizes, differed at the .01 level of significance.
5. The factors affecting the effectiveness of school guidance operations and the effectiveness of school guidance operations, as perceived by participants, were overall at a moderate positive relationship ($r_{xy}=.368$) with the .01 level of significance.
6. The influencing factors that could predict the effectiveness of school guidance operations at the .01 level of significance consisted of two aspects: Motivation and Organizational Culture, with 15.60 percent and the standard error of estimates of ± 0.238 .

7. This research has proposed guidelines for developing factors affecting the effectiveness of school guidance operations covering two aspects that affect the effectiveness of school guidance operations.

Keywords: Influencing Factors, Effectiveness of School Guidance Operations

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องดำเนินการเพื่อการพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ เจตคติ จิตใจ ปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม การดำรงชีวิตและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสันติสุข ซึ่งถือเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสติปัญญา เป็นคนเก่ง คนดีและเป็นอนาคตของประเทศชาติตาม นโยบายการศึกษาของรัฐ หมวด 3 เน้นการจัดการศึกษาที่รัฐได้จัดให้ประชาชน รวมถึงการกำหนดให้กิจกรรมแนะแนวเป็นการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

แผนพัฒนาการแนะแนวและแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนว ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2561 – 2565) จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) กล่าวไว้ว่า กิจกรรมแนะแนวเป็นกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีโดยสอดคล้องกับทิศทางของแผนพัฒนาการแนะแนวการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2561 – 2565) และทักษะที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ 21 การปฏิบัติงานแนะแนวของโรงเรียนที่ไม่ประสบผลสำเร็จ ส่วนใหญ่ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของงานแนะแนวเท่าที่ควร ในการปฏิบัติงานแนะแนวทำให้ครูผู้ทำหน้าที่แนะแนวขาดการสนใจในการปฏิบัติงาน ขาดการมีวิสัยทัศน์ ในการบริหาร ปัจจัยการสร้างแนวปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กร และการมีคุณลักษณะที่ดีด้วยคุณลักษณะในเชิงวิชาการมีความรู้ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ ไม่เรียนรู้ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และมีพฤติกรรมการยอมรับการเปลี่ยนแปลง (สุดาพร ทองสวัสดิ์, 2556, หน้า 342 – 343) ดังนั้น ผู้บริหารควรสร้างความพร้อมด้านปัจจัยต่าง ๆ ทั้งวัสดุอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกอย่างเพียงพอมีอาคารสถานที่ที่เหมาะสม มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพบุคลากรนักเรียนให้มีความรู้เท่าทันเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม ตามสถานการณ์ปัจจุบัน โดยอาศัยความร่วมมือกับครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา เพราะการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เป็นพื้นฐานสำคัญในการบริหารการศึกษาให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ (ยุวดี ประทุม, 2559, หน้า 167) อีกทั้งแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูด้านความต้องการความก้าวหน้า กับความรู้ความสามารถโดยได้รับโอกาสจากผู้บริหาร ทำให้ได้งานที่มีคุณภาพสำเร็จตามเป้าหมายเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความรู้และต่อยอดทักษะวิชาการด้วยการสนับสนุนการอบรมอยู่เสมอ จะทำให้งานประสบความสำเร็จ ทำให้ได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามความสามารถและความเหมาะสมซึ่งสิ่งเหล่านี้ในภาพรวมส่งผลให้เกิดการจูงใจของครูที่จะปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก (วันวิสาข หอมขจร, 2561, หน้า 94) ปัจจัยการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนที่มีส่วนในการดำเนินงาน เช่น ภาวะผู้นำของผู้บริหาร การจูงใจ เทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากร และวัฒนธรรมขององค์กร ซึ่งชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีส่วนต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน การพัฒนานักเรียน ในการขับเคลื่อนให้การดำเนินงานต่าง ๆ ต่อนักเรียน ผู้บริหารและครูต้องปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในการดำเนินงาน การป้องกัน การแก้ไข การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน ผลจากการศึกษาที่ได้จะเป็นข้อมูลเสนอแนะผู้บริหาร ครูแนะแนว ครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

ด้านการวางแผนการดำเนินงานแนะแนว อันจะส่งผลให้ ครูทุกคน ผู้บริหารสามารถบริหารการดำเนินงานแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

คำถามการวิจัย

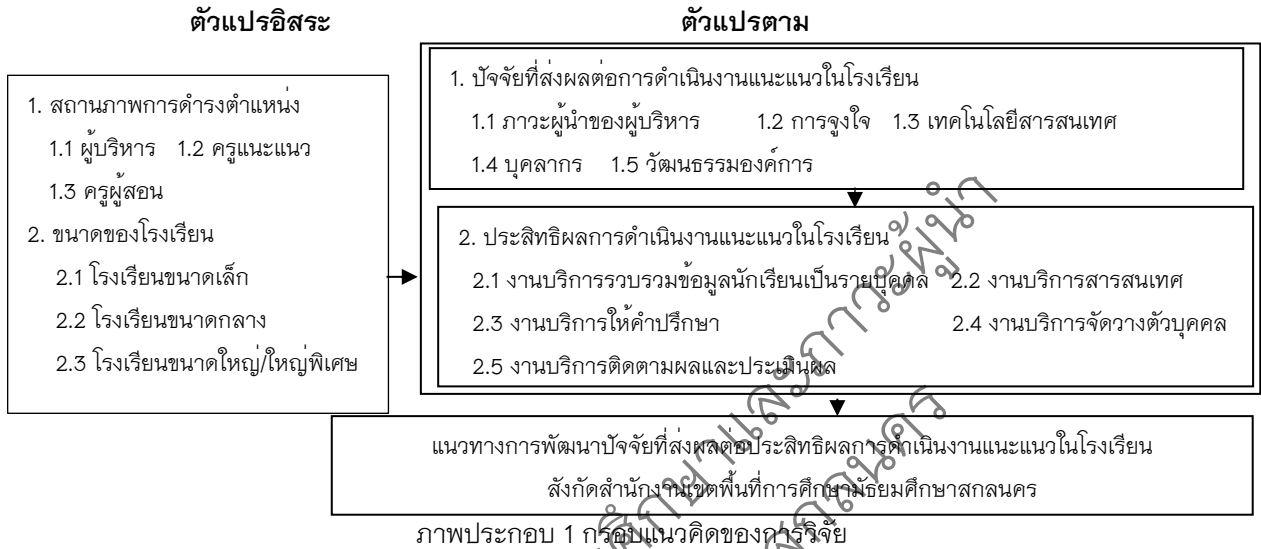
1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน ที่ต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนกับประสิทธิผล การดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนวและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร
6. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนด้านใดบ้างที่มี อานาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
7. แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนกับประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน

6. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
7. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,559 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร 169 คน ครูแนะแนว 94 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,296 คน จาก 45 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2565 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน แต่การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 336 คน จำแนกเป็น ผู้บริหาร จำนวน 45 คน ครูแนะแนว จำนวน 45 คน และครูผู้สอน จำนวน 246 คน จาก 45 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.96 และ 0.98 แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนว เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.62 – 0.92

และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96 ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการบริหารงาน เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.61 – 0.89 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 336 คน และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 2) นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ในการศึกษาให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากตอบ แบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 3) ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ที่กรอกข้อมูลเรียบร้อยแล้วแต่ละชุดนำไปลงรหัส 4) ผู้วิจัยทำการประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การทดสอบเอฟ (F-test) แบบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก
3. ปัจจัยที่ส่งผลและประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ปัจจัยที่ส่งผลและประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบุคลากรและด้านวัฒนธรรมองค์กร แตกต่างกัน และด้านแรงจูงใจ แตกต่างกัน ส่วนด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน
5. ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน (X) กับประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนวและครูผู้สอน พบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r_{XtYt} = .368^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนได้ โดยมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการจูงใจ (X_2) ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.352 และด้านวัฒนธรรมองค์การ (X_5) สัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.158 ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน ได้ร้อยละ 15.60 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์เท่ากับ ± 0.238

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$Y_t = 3.298 + 0.166 (X_2) + 0.068 (X_5)$$

สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z' = 0.352 (Zx_2) + 0.158 (Zx_5)$$

7. แนวทางพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินการแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ในด้านที่ต้องนำไปหาแนวทางในการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินการแนะแนวในโรงเรียน ผู้วิจัยนำปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินการแนะแนวในโรงเรียน จำนวน 2 ด้าน จัดทำแบบสัมภาษณ์เพื่อไปหาแนวทางในการพัฒนา โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เนื้อหาเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาดังนี้

7.1 ด้านการจูงใจ 1) ควรมีการจัดการรวมงาน ให้ครูได้มองว่างานมีความสำคัญต่อการบริการที่สำคัญ ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำมีเทคนิควิธีการในการสร้างการจูงใจ 2) ควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรศึกษาดูงาน อบรม มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ มีการสร้างจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติงาน 3) ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาในด้านวิชาชีพ สร้างความสามัคคีสร้างการจูงใจให้ทำงานเป็นทีม

7.2 ด้านวัฒนธรรมองค์การ เรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ 1) ควรมีการจัดการส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ส่งเสริมมาตรฐานและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น 2) ควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรศึกษาดูงานมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ มีการสร้างวัฒนธรรมองค์การให้จุดมุ่งหมายที่ชัดเจนในการปฏิบัติงาน 3) ควรมีการส่งเสริมการพัฒนาในด้านวิชาชีพสร้างความสามัคคี ความรับผิดชอบ สร้างแรงจูงใจให้ทำงานเป็นทีม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลการดำเนินการแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ งานแนะแนวเป็นกระบวนการพัฒนาคน ให้รู้จักตนเอง รู้จัก ความถนัด ความชอบ สถิติปัญญา ภูมิหลัง วิเคราะห์ตนเองได้ถูกต้อง รู้จักเลือกและตัดสินใจได้ การแนะแนวเป็นกระบวนการหนึ่งของการศึกษาที่จะพัฒนามนุษย์ให้เป็นพลเมืองดี มีความรู้ในทักษะกระบวนการต่าง ๆ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้และมีความสุขในการดำรงชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิเชิด จินดาศรี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนวและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีการส่งเสริมให้มีการจัดบริการแนะแนวในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการครอบคลุมการดำเนินงานทั้งหมด จัดบุคลากรได้เหมาะสม กำหนดบทบาทความรับผิดชอบทุกฝ่าย อย่างชัดเจน จัดหาปัจจัย สภาพแวดล้อม สถานที่ อุปกรณ์งบประมาณ ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และมีการกำกับ

ติดตามดูแล เพื่อให้ดำเนินงานแนะแนว เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดเป็นประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชิต จินดาศรี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว พบว่า ระดับประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและขนาดโรงเรียน พบว่า

3.1 จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูแนะแนวและครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่หลักในการกำหนดเป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการพัฒนาคูณภาพงานแนะแนว รวมทั้งได้ตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการจัดโครงสร้างระบบแนะแนวหรือปัจจัยการดำเนินงานแนะแนวภายในโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน อย่างชัดเจน เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกให้การดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดของสถานศึกษา ในส่วนครูแนะแนวและครูผู้สอน เป็นผู้ปฏิบัติในการวางแผนและจัดทำโครงการแนะแนวเสนอต่อบริหารสถานศึกษา ตลอดจน มีหน้าในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือกำกับและติดตามนักเรียนให้ครอบคลุม 5 บริการ ตามแผนงานและโครงการกำหนด จึงทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดมพันธ์ พิชญ์ประเสริฐ (2563, หน้า 289 - 291) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานแนะแนวการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูปฏิบัติหน้าที่งานแนะแนวและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบุคลากร และด้านวัฒนธรรมองค์กร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านแรงจูงใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารในโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวนบุคลากรมากกว่า โรงเรียนขนาดกลาง และขนาดเล็ก ซึ่งมีการวางแผนพัฒนาคูณภาพระบบการแนะแนวภายในโรงเรียนอย่างเด่นชัด ผู้บริหารมีการอบรมพัฒนางานด้านบริการกิจกรรมแนะแนวอย่างต่อเนื่อง จำนวนบุคลากรที่จบด้านแนะแนวมีจำนวนที่มากกว่า รวมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนให้มีการบริหารระบบงานแนะแนวที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดก็ ธงชัย (2565, หน้า 62 - 63) ได้ทำงานวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานแนะแนวของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแพร่ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครูแนะแนว และครูผู้สอน ส่วนครูผู้สอนมีความคิดเห็นมากกว่าครูแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมองว่าตนเองมีบทบาทและความสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนงานภายในสถานศึกษาได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ประกอบกับตนเองก็มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความรู้ความสามารถ จากการเข้ารับการอบรม การประชุมทางวิชาการ อีกทั้งตนเองได้ส่งเสริมและให้ความรู้แก่ผู้ร่วมงานที่ถูกต้อง มีการนิเทศกำกับติดตาม การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของผู้ร่วมงานในขณะที่ครูผู้สอน และครูแนะแนวมองว่าสิ่งต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียนได้ปฏิบัติ ยังไม่มีผลงานที่เป็นเชิงประจักษ์ที่เห็นชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา นามธรรม (2565, หน้า 194) ได้ทำ งานวิจัย เรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งเป็นการดำเนินงานการทำวิจัยที่มีภารกิจใกล้เคียงกัน และงานกิจกรรมนักเรียนก็เป็น ภารกิจหนึ่งในงานแนะแนวของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนที่รับผิดชอบ งานกิจกรรมนักเรียน และครูผู้สอนที่ไม่ได้รับผิดชอบงานกิจกรรมนักเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของ นายบรรดก แก้วบัวสา ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ (สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2566) ได้กล่าวว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดในเรื่องของบุคลากรและ งบประมาณทำให้การดำเนินงานไม่เกิดประสิทธิภาพแต่ภารกิจในการบริหารงานแนะแนวจะต้องเป็นไปตามแนวทางการ ปฏิบัติงานเช่นเดียวกันกับโรงเรียนขนาดใหญ่

4.2 ประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมและ รายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผู้บริหาร ครูแนะ แนว และครูผู้สอนโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง มีความคิดเห็นมากกว่าผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอน วิทยาลัยขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในโรงเรียนของขนาดเล็กและขนาดกลาง อาจมีความไม่พร้อมในเรื่องของบุคลากร และงบประมาณในการดำเนินงาน ในขณะที่ภารกิจทุกอย่างต้องดำเนินการให้เป็นไป ตามนโยบายทั้งของโรงเรียนเอง และของหน่วยงานบังคับบัญชาเหนือขึ้นไปให้ได้ครบถ้วนเหมือนโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความ พร้อมทั้งบุคลากร และงบประมาณ จึงทำให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางต้องเพิ่มความระมัดระวัง ในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะเกิดขึ้นทั้งต่อนักเรียนและต่อโรงเรียน จึงทำให้ความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน มากกว่าบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทักษกร งามเลิศ, พระมหาสุพจน์ สุเมโธ พระครู พิจิตรศุภการ (2562, บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของ วิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขต เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ซึ่งเป็นการดำเนินงานการทำวิจัยที่มีภารกิจใกล้เคียง กัน และงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนก็เป็นภารกิจหนึ่งในงานแนะแนวของโรงเรียน พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตามระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 ที่มี ขนาดโรงเรียนต่างกันมีประสิทธิผลการดำเนินงานโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญกับคำสัมภาษณ์ของ นายภัทรพล ประเสริฐแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนวาริชวิทยา (สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2566) ได้กล่าวว่า ในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่มีครูที่จบแนะแนวมาโดยตรง โรงเรียนต้องมีการบริหารจัดการโดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความเหมาะสมมีความรู้ในด้าน นี้บ้างพอสมควรและมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงานมาปฏิบัติหน้าที่ และทางฝ่ายบริหารจะต้องสนับสนุนพัฒนา บุคลากรดังกล่าวในการฝึกอบรมเสริมประสบการณ์ แล้วนำมาถ่ายทอดให้กับเพื่อนร่วมมองครครได้มีความรู้และสามารถ พัฒนางานได้เช่นกัน”

5. คำสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน (X) กับประสิทธิผลการดำเนินงาน แนะแนวในโรงเรียน (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูผู้สอนพบว่าโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง ($r_{XY} = .368^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำคัญในการแนะแนวต้อง อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง

คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลรวมทั้งยอมรับในคุณค่าส่งเสริมให้รู้จักตนเอง ค้นพบตนเอง และครูแนะแนวต้องเน้นทักษะในการใช้ชีวิตเพื่อนักเรียนอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของพิชิต จินดาศรี (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานแนะแนวครู และบรรยากาศโรงเรียนกับประสิทธิผลงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดสระแก้ว โดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนได้ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการจูงใจ (X_2) ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.352 และด้านวัฒนธรรมองค์การ (X_5) สัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.158 ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ด้านนี้ สามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนได้ร้อยละ 15.60 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ เท่ากับ ± 0.238 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ 1) ด้านการจูงใจนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมีกระบวนการดำเนินงานโดยการนำเอาปัจจัยต่าง ๆ มาเป็นแรงผลักดันให้ครูแนะแนว ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานแนะแนวภายในโรงเรียนได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพและ 2) ด้านวัฒนธรรมองค์การ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและตัดสินใจ วัฒนธรรมในองค์การจะทำให้บุคลากรในองค์การได้ช่วยกันคิดแก้ไขปัญหาาร่วมกัน พฤติกรรมการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรนั้น ๆ ทำให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ มีการรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการทำงานตามโครงสร้างการบริหารงานแนะแนว ผู้บริหารสถานศึกษาคควรเป็นผู้นำที่มีลักษณะเน้นการประสานงานการกำกับ ดูแลเพื่อให้การดำเนินการกิจกรรมแนะแนวการทำงานสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิทธิเดช ปราศัยงาม (2564, หน้า 190 – 191) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ตัวแปร ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 1 ประกอบด้วย ด้านความพึงพอใจ ด้านวิสัยทัศน์ และด้านวัฒนธรรมของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการดำเนินงานแนะแนว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนวและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเมื่อเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารและด้านการจูงใจ อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบุคลากร และด้านวัฒนธรรมองค์การ ควรนำปัจจัยการดำเนินงานแนะแนวแต่ละด้านมาปรับใช้ในการดำเนินงานแนะแนวในสถานศึกษาและควรพัฒนาปัจจัยการดำเนินงานแนะแนวแบบมีส่วนร่วมมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามความเห็นของผู้บริหาร ครูแนะแนว และครูสอนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านงานบริการรวบรวมข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล และด้านงาน

บริการให้คำปรึกษา อยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านงานบริการสารสนเทศ ด้านงานบริการจัดวางตัวบุคคล และด้านงานบริการติดตามผลและประเมินผลควรพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวทุกด้านให้มีค่าเฉลี่ย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบอื่นที่มีผลต่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน เพิ่มเติมในบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.2 ควรทำวิจัยที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวด้านตัวแปรอื่น ๆ ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน

2.3 ควรศึกษาปัจจัยส่งผลต่อการดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียน และประสิทธิภาพการดำเนินงานแนะแนวที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ศรุสภา.

_____. (2559) สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการบริหารโรงเรียน “ในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล”. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

ชนิษฐา บุญศิริ. (2546). กระบวนการบริหารงานแนะแนวของผู้บริหารโรงเรียนกับความพึงพอใจของครูแนะแนวในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ทัชชกร งามเลิศ, พระมหาสุพจน์ สุเมโธ และพระครูพิจิตรศุภการ. (2562). ประสิทธิภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12.

วารสาร มจร อุบล ประทรรศน์. 5(2), 266 – 279

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พิชิต จินดาศรี ธนวิน ทองแพง และชัยพจน์รุ่งงาม. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัด สระแก้ว. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 8(2), 117 – 140.

ยุวดี ประทุม. (2559). ปัจจัยบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุกัญญา นามธรรม. (2565). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สุดาพร ทองสวัสดิ์. (2559) พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยุวชนมาเลเซียต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

อิทธิเดช ปราศตยงาม. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

อุดมพันธ์ พิชญ์ประเสริฐ. (2563). การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 19(84), 22 – 30.